

Kultuuriministri määruse „Kultuuriministri 21. märtsi 2023. a määruse nr 1 „Rahvaraamatukogudele riigieelarvest finantseeritavate rahvaraamatukogude arendusprojektide toetamise tingimused ja kord“ muutmine“ eelnõu seletuskiri

1. Sissejuhatus

Määruse muudatust on vaja, et muuta kultuuriministri 21. märtsi 2023. a määruse nr 1 „Rahvaraamatukogudele riigieelarvest finantseeritavate rahvaraamatukogude arendusprojektide toetamise tingimused ja kord“ alusel kehtestatud raamatukogude arendustoetuse taotlemise tähtaega.

Muudatus lubab edaspidi igal aastal järgmise aasta tegevusteks toetust taotleda sellele eelneva aasta novembris.

Eelnõu on välja töötanud Kultuuriministeeriumi õigusnõunik Helen Kranich (tel: 628 2231; helen.kranich@kul.ee). Keeletoimetuse tegi Kultuuriministeeriumi keeleteimetaja Anni Viirmets (tel: 628 2220; anni.viirmets@kul.ee).

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Kultuuriministri 21. märtsi 2023. a määruse nr 1 „Rahvaraamatukogudele riigieelarvest finantseeritavate rahvaraamatukogude arendusprojektide toetamise tingimused ja kord“ alusel läbi viidava taotlusvooru eesmärk on pakkuda rahvaraamatukogudele võimalus teha ajakohaste ja uuenduslike lahenduste loomisega arenguhüppeid, et:

- 1) tagada raamatukogu- ja muude avalike teenuste parem kvaliteet, kättesaadavus ja ligipääsetavus;
- 2) kohandada rahvaraamatukogu ruume kogukonnategevuseks;
- 3) tõsta rahvaraamatukogu töötajate professionaalsust;
- 4) arendada rahvaraamatukogude ja raamatukogude vahelist koostööd;
- 5) aidata kaasa rahvaraamatukogude rahvusvahelistumisele, et suureneks raamatukogude valdkonna võimekus.

Toetuse tulemusena peaks eelkõige paranema rahvaraamatukogude jätkusuutlikkus, roll ja mõju ühiskonnas, avalike teenuste kvaliteet, kättesaadavus ja ligipääsetavus, raamatukogude riigisisene ja rahvusvaheline koostöö, kasutajate rahulolu avaliku teenusega ning elanike osalus, sidusus ja kaasatus kogukonna, kohalikus ja riigielus. Võimaluse ja sobivuse korral on rahvaraamatukogu kujunenud regionaalpoliitiliselt oluliseks kogukonna teenuskeskuseks.

Määruse alusel toetatakse:

- 1) rahvaraamatukogu töötajate erialaseid õppereise, kus osalevad rohkem kui ühe rahvaraamatukogu töötajad;
- 2) rahvaraamatukogude ühiste ja üleriigiliste koolituste, ürituste ja kursuste korraldamist, sealhulgas kirjanduse tundmise, infokirjaoskuse ja digipädevuse teemal;
- 3) rahvaraamatukogude valdkonna koostööprojekte, mis parandavad tervikuna rahvaraamatukogude või valdkonna jätkusuutlikkust või inimeste lugemisoskust ja -harjumust, ning aitavad laiendada raamatukogude lugejas- ja külastajaskonda;
- 4) sõidutaotlusi rahvusvahelistele raamatukoguüritustele, kui taotleja esindab Eestit või teeb ettekande;
- 5) taotlusvooru eesmärkide saavutamiseks rahvaraamatukogu hoone või ruumide

renoveerimise, ehitamise ja sisustamise kõiki etappe, sealhulgas ideelahendust, eskiisi, projekteerimist ning individuaal- ja rühmaruumide, video- ja helistuudiot, õmblustubade, lastealade, kaugtöövõimaluste ja muu sellise loomist;

6) rahvaraamatukogu teenuste pakkumiseks vajaliku tehnoloogia või selle osa, sealhulgas iseteenindustehnoloogia, või tehnika, sealhulgas raamatukappide, arvutite ja printerite soetamist ja paigaldamist;

7) tegevusi, mis aitavad parandada avaliku raamatukoguteenuse kvaliteeti, teenuste kättesaadavust ja ligipääsetavust ning laiendada raamatukogu lugejas- ja külustajaskonda.

Taotlusvoor viidi esimest korda läbi 2023. aasta kevadel. Kehtiva määruse § 8 lõike 2 alusel sai taotluseid esitada 1. märtsist kuni 31. märtsini. Taotluste läbi vaatamise aeg on kuni 60 päeva alates taotlusvooru sulgemisest. Seda võib kuu aja võrra pikendada.

2023. aastal läbi viidud taotlusvooru tagasisidena tehti ettepanek nihutada taotluste esitamise tähtaega varemaks, et võimaldada tegevusi planeerida juba kohaliku omavalitsuse üksuse eelarve planeerimisel, ning tegevustega alustada võimalikult aasta alguses.

Seetõttu muudetaksegi taotluste esitamise tähtaega ning edaspidi saab taotluseid esitada 1. novembrist 30. novembrini.

Muudatuse tulemusena on edaspidi raamatukogude arendamise tegevused ja nendeks vajalikud kulud (taotlusvooru tingimuste järgi peab iga taotleja katma omaosalusena 50%) loomulik osa kohaliku omavalitsuse üksuse järgmise aasta eelarve eelnõust ja vastu võetavast eelarvest.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu ei ole seotud Euroopa Liidu õigusega

4. Määruse mõjud

Määrus võimaldab kohaliku omavalitsuse üksusel senisest paremini planeerida järgmise aasta eelarve tegevusi ja nendeks vajalikke kulusid.

Samuti võimaldab eelnõu alustada rahvaraamatukogude arendamistegevusi võimalikult aasta alguses.

5. Määruse rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Määruse rakendamine ei too kaasa täiendavaid tegevusi ega tulusid.

Mõnevõrra mõjutab määrus Kultuuriministeeriumi töökorraldust, kuna taotlusvoorude menetlemise aeg nihkub aasta lõppu ja järgmise algusesse.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub üldises korras.

7. Eelnõu kooskõlastamine

Vabariigi Valitsuse 13.01.2011 määruse nr 10 „Vabariigi Valitsuse reglement“ § 6 lõikele 1 kooskõlastatakse enne ministri määruse andmist selle eelnõu teiste ministeeriumide ja

Riigikantseleiga, kui neile on eelnõus ette nähtud kohustusi või kui esitatav eelnõu puudutab nende valitsemisala või ülesandeid.

Kuna eelnõu ei puuduta teiste ministeeriumide ja Riigikantselei valitsemisala ega ülesandeid, eelnõu kooskõlastamisele ei saadeta.